

Jaarverslagen werkgroepen over het jaar 2023.

Op 3 februari is er een bijeenkomst geweest met alle werkgroep-coördinatoren, aangevuld met een aantal actieve betrokkenen. Tijdens deze bijeenkomst is er gekeken naar en onderling van gedachten gewisseld over de stand van zaken m.b.t. de werkgroepen (doelstelling, activiteiten en bereik). Daarnaast hebben we geprobeerd om 3 tot 5 jaar vooruit te kijken. Dit verslag geeft hiervan een beschrijving. De werkgroepen worden hier in alfabetische volgorde gepresenteerd.

Bomenwerkgroep – Dick van der Meer / Dirk Veldman

Doel(en)

- Educatief; kennis en liefde voor bomen bijbrengen.
- Praktisch; meedenken en meewerken om het bomenbestand in Oldenzaal zo goed mogelijk in stand te houden en waar mogelijk te verbeteren.

Activiteit(en)

Oorspronkelijk was deze werkgroep onderdeel van de Milieuwerkgroep. In 2005 kreeg het IVN Oldenzaal het verzoek van de bomenstichting om contactpersoon voor Oldenzaal te willen zijn en vroeg de gemeente Oldenzaal om het bomenbestand in kaart te brengen.

In de eerste jaren zijn ruim 1000 bomen en boomgroepen in kaart gebracht; tot grote tevredenheid van de gemeente Oldenzaal. De onderlinge contacten werden intensiever en we raakten betrokken bij o.a. Groenvisie, Groenstuctuurplan, Groenbeheer en kapbeleid.

Momenteel zijn de belangrijkste activiteiten:

- Beoordelen van kapaanvragen
- Herinrichtingsplan Stakenbeek
- Contact met de Bomenstichting
- Aanleg en onderhoud van diverse boom- en natuurroutes.

Toekomstbeeld:

Door klimaatwijziging, klimaatadaptatie staan bomen en vergroening volop in de belangstelling. Er is een goede band met de gemeente Oldenzaal en een wil tot samenwerken. We ondervinden veel bijval en sympathie voor ons werk.

Dick en Dirk raken op leeftijd en steunen (3 tot 5 jaar) op hun werkgroep-pensioen af.

Er is (onder onze leden) nog weinig animo om onderdeel te worden van deze groep. Er is specifieke kennis nodig; zou het opzetten van een bomenworkshop /-cursus hierin kunnen helpen?

Educatie – Mariska Damink

Doel(en)

- Jong en oud laten beleven hoe leuk, gezond en belangrijk natuur is.
- Inspireren met workshops, cursussen, projecten en campagnes
- Zelf laten leren en doen / beleef de natuur met al je zintuigen.

Activiteiten

Deze werkgroep, met veel enthousiaste en actieve medewerkers, verzorgt:

Lezingen – De eetbare tuin.

Workshops – Bijen, Spinnen, Levende tuin, Vogels

Cursussen – Paddenstoelen, Planten, Schoolnatuurgidsen, Groen, Vogels

Opleidingen – Natuurgidsen

In januari 2023 is er een Natuurgidsenopleiding gestart met ca. 25 deelnemers. Deze opleiding vraagt veel tijd en inzet van de vrijwilligers en docenten en deze opleiding loopt ook nog door in 2024. Om deze reden staan andere activiteiten enigszins onder druk; dat is een kwestie van weloverwogen prioritering.

Wel zal waarschijnlijk in 2024 de workshop 'Levende Tuin' door deze groep worden verzorgd.

Toekomstbeeld:

De werkgroep heeft voldoende enthousiaste leden om de komende 3 tot 5 jaar goed door te kunnen. Zij en kunnen het aanbod verzorgen en eventueel zelfs uitbreiden. Bijvoorbeeld en bomencursus?

Er is een sterk gevoelde behoefte aan huisvesting: een vast en beschikbaar onderkomen, minimaal 1 avond per week te gebruiken met een berging voor de materialen.

Opmerking/toelichting: de beschikbaarheid en toegankelijkheid van de Stakenboer staan enigszins onder druk.

Groene Visitie – Joke Elsten / Theo von Pieckartz

Doel:

Beleef de natuur van crèche tot verpleegtehuis. Met deze IVN-missie voor ogen bedient de Groene Visite een natuurbelevens binnen verpleegtehuizen / zorgorganisaties.

Activiteiten.

We bezoeken instellingen waar dementerende wonen of komen voor dagopvang. We werken in groepsverband (8 – 10 personen). Onze doelgroep kan vaak zelf niet meer de natuur in kan en daarom halen we de natuur naar binnen. We hebben hiervoor “seizoens-koffers”, hierin zitten foto’s, knuffels, potjes met kruiden en spullen; in de winterkoffer bijvoorbeeld ook schaatsen en gebreide wanten. Daarnaast nemen we ‘vers materiaal’ mee zoals bloemen, takken en dergelijke. We prikkelen de zintuigen m.b.v. de meegenomen materialen en de verhalen die hierbij worden verteld om zodoende herinneringen op te halen. We proberen hen mooie momenten te bezorgen.

T.g.v. de corona en de bijbehorende lockdowns hadden we vrijwilligers verloren. In 2023 zijn we in actie gekomen en hebben een wervingsactie gehouden, met als resultaat dat we er 5 bij hebben gekregen. De werkgroep heeft momenteel weer 14 vrijwilligers.

Wij vinden het belangrijk dat onze vrijwilligers goed toegerust zijn om met de doelgroep te werken en houden daarom jaarlijks een bijeenkomst waarbij we aandacht besteden aan het omgaan met dementerenden en/of informatie over de natuur.

We gaan steeds met z'n tweeën naar een Groene Visite. Het is een pre als er dan ook Twents gesproken kan worden, maar dat is niet altijd haalbaar.

In 2023 hebben we 52 Groene Visites verzorgd, bij 6 zorgorganisaties. Binnen deze organisaties worden in totaal 24 afdelingen bezocht. Er hebben 400 cliënten meegedaan en 86 'overigen', zoals personeel, vrijwilligers en familieleden.

Toekomstbeeld:

In 2023 hebben we opnieuw alle organisaties en afdelingen benaderd. Bijna elke afdeling was enthousiast dat we een doorstart gingen maken. Er is duidelijk een behoefte aan het aanbieden van deze activiteit; er is meer vraag dan kan worden aangeboden. Inmiddels hebben we de planning voor 2024 weer rond en zijn er aanmerkelijk meer groepen ingepland.

Kruidentuin – Carla Oostrik

Doel(en)

- In standhouden en onderhouden van de kruidentuin
- in contact komen/blijven met bewoners van het zorgcomplex
- sociale activiteit van de eigen groep

Activiteit

De kruidentuin hoort bij het woonzorgcentrum Oldenhove & Maartens-Stede in Losser; onderdeel van de zorggroep St.Maarten. Een groep van 13 vrijwilligers onderhoudt al meer dan 30 jaar met zorg en toewijding de kruidentuin.

In de tuin staan zeker 60 soorten kruiden; medicinale, keuken- en verfkruiden. De kruidentuin is vrij toegankelijk en de kruiden mogen voor eigen gebruik worden geplukt.

Elke eerste woensdag van de maand is er een gezamenlijke werkmiddag, daarnaast werkt de groep volgens een weekschema in tweetallen.

De kruidentuin was aanvankelijk ook gedacht als een activiteit voor / door de bewoners... in contact komen met

bewoners. Hen laten ruiken, voelen, proeven, herinneren en ook laten meedoen ... dit laatste met wisselend succes.

Daarnaast werkt de groep mee aan activiteiten van St.Maartens, zoals Voorjaars- en Zomermarkten.

In december werd de werkgroep nog aangenaam verrast met het winnen van de Overijsselse Vrijwilligersprijs 2023

Toekomstbeeld

De groep is vooralsnog blijmoedig optimistisch, maar beschouwt het ook als sociale activiteit van de eigen groep. *Beleef de natuur en blijf in contact.*

Landschapsbeheer – Karin Oostindie / Wilbert Kallenberg

Doel

Het doel van natuur- en landschapsbeheer is de kwaliteit van natuur en landschappen te behouden en te verbeteren.

Activiteiten

Het betreft altijd het uitvoeren van landschapsonderhoud; het verrichten van eenvoudig werk in de natuur; snoeien, zagen, spitten, opslag verwijderen, sjouwen en sleuren.

In een aantal gevallen wordt er samengewerkt met EnHoe, op sommige terreinen betreft het een IVN-activiteit.

In principe onderhoudt Wilbert de contacten met de terreinbeheerders en particulieren en ook het contact met de vrijwilligers.

Toon Brummelhuis en Fokke Flapper verzorgen steeds de aanwezigheid van de kar met het gereedschap en onderhouden het contact met EnHOe

Afgelopen jaar waren er 12 werkochtenden, is er gewerkt op onderstaande terreinen:

7 jan.	Lonnekerberg	9 sep.	Erve Middelkamp
21 jan.	Jan Oldekamp	23 sep.	Park Stakenkamp
11 feb.	Hulsbeek	14 okt.	Groote Veld
4 mrt.	Vlijertse Meden	4 nov.	Duivelshof
11 mrt.	NL Doet – Park Stakenkamp	18 nov.	Park Stakenkamp
		9 dec.	Hulsbeek
		30 dec.	Jan Oldekamp

Toekomstbeeld

De gemiddelde leeftijd van de groep wordt elk jaar een beetje hoger; grijsgroen. Verder recht zo die gaat.

Milieu werkgroep – Theo Valkering

Doel

Bevorderen kwaliteit van de leefomgeving, duurzaamheid, biodiversiteit en gezondheid.

Historisch besef

De milieuraaden waren een gemeentelijke verplichting; de milieuraad had tot taak het college te adviseren over alle onderwerpen die het gemeentelijk milieubeheer betreffen. De milieuraad bestond uit een vertegenwoordiging van de gemeenteraad aangevuld met leden, benoemd door de gemeenteraad, die op grond van hun belangstelling en/of hun deskundigheid op enig onderdeel daarvan representatief zijn voor de diverse organisaties die zich met zorg voor het milieu in de gemeente bezig houden.

Uiteraard had en heeft het IVN hierin een plaats en taak.

Activiteiten

Overleg met de gemeentelijke diensten, op verzoek van de gemeente of op eigen initiatief, over:

Groenkwaliteit / biodiversiteit; maaibeleid, invulling beplanting,

Groenvoorzieningen; fietsroutes, welzijns-ommetjes, speel- en rustplekken, ..

Beleid en visie, waaronder:

Richtinggevende documenten zoals Beleid Groenstructuur [2017] en de Stadsvisie Oldenzaal 2040 [2023, 2024].

Maar ook over concrete plannen; Jufferbeek Noord, Singelplan, Vondelpark 2.0, ..

Toekomstbeeld.

Het regelmatige contact met gemeentelijk groenbeheer is tijdens Corona-tijd enigszins dood gebloed. Theo heeft aangegeven zijn 'coördinatorschap' te willen beëindigen. Er is momenteel geen opvolger voor handen.

Op momenten dat inzet van deze werkgroep nodig (b)lijkt wordt er individueel of via een 'projectgroep' gereageerd.

In meerdere of mindere mate zijn hiervoor beschikbaar binnen Oldenzaal *Henk Nijenhuis, Wilbert Kallenberg* en binnen Losser *Siebe v.d. Woude*.

Natuurgidsen – Dirk Veldman

Doel

Het verzorgen van excursies en het aanbieden van wandelingen; uitzetten en verzorgen van wandelroutes; bewijzing met bordjes en via de IVN Route App. Deze IVN-App heeft het afgelopen jaar veel extra aandacht gevraagd en doet dat nog; dit vanwege het overzetten van deze applicatie op het nieuwe platform. Deze (landelijke) wijziging verloopt verre van vlekkeloos. Gerrit Ruiter en Wilbert Kallenberg houden zich hier mee bezig.

Activiteiten

De werkgroep bestaat uit 9 personen, waarbij de meeste leden ook deel uitmaken van andere werkgroepen. Zij verzorgen de excursies, eventueel ook op aanvraag en onderhouden de wandelroutes.

Regelmatig bieden zij ook hulp bij andere activiteiten, zoals bijv. de Nacht van de Nacht.

Een opsomming over 2023; activiteit en bereik.

8 jan.	Rondleiding Hulsbeek t.b.v. de Lions	60	
7 feb.	Excursie Hulsbeek t.b.v. Saxion docenten	8	
14 mrt.	Informatiedag Beken en Bleken in Losser	veel bezoekers	
25 mrt	Publieksdag Beken en Bleken in Losser	veel bezoekers	
2 apr.	Presentatie Route App Dinkeldal-Zandbergen	45	
23 apr.	Vroege Vogelexcursie	30	
2 en 9 mei	Kruidenexcursie Hulsbeek	30	
3, 6 en 12 mei	Dinkeldal-wandeling t.b.v. Twentse Waterweken	25	
16 en 23 mei	Orchideeën excursie	30	
3 jun	Excursie t.b.v. IVN Apeldoorn	26	
4 jun	Natuurmarkt de Grutto in Weerselo	veel bezoekers	
21 jun	Ontdekkingstocht op de fiets langs de bomen	10	
2 sep	Fietsexcursie t.b.v. IVN Hengelo	14	
30 sep	Paddenstoelensafari Arboretum Poortbulten	veel bezoekers	
8 okt.	Herfstexcursie Hulsbeek	10	

Toekomstbeeld

Binnen de huidige werkgroep dreigt vergrijzing en zonder aanwas kan dat in de komende jaren het voortbestaan van de groep in gevaar brengen. We hopen dan ook op versterking vanuit de NGO-cursisten. Nieuwe natuurgidsen, die komen met frisse ideeën, met vaardigheid t.a.v. de ontwikkelingen in het overbrengen van kennis over natuur en duurzaamheid.

Zolang de vaste activiteiten (jaarprogramma) voldoende deelnemers oplevert blijven we dit doen. Daarnaast zijn we ook beschikbaar voor excursies op aanvraag en hebben we de ambitie om per jaar 1 nieuwe route ontwikkelen voor de IVN Natuur app.

PR&C – Diane Traanman / Ruud Spiering

Doel

Het verzorgen van onze externe 'public relations' en communicatie; onder te verdelen in 3 delen

- Afdelings-website
- Sociale media; Facebook en Instagram
- Persberichten

Activiteiten

De afdelingswebsite is de basis als het gaat om informatie over onze afdeling en de IVN-vereniging. De informatie op de website dient actueel gehouden te worden. De afdelingswebsite is onderdeel van de landelijk site. Deze is in 2023 vernieuwd en 'live' gegaan. De huidige website draait op Wordpress, een populair content management systeem (CMS).

Via de sociale media proberen we actief een zo breed mogelijk publiek te bereiken. Via deze weg kan de aandacht gevestigd worden op (komende) activiteiten, maar kan ook feedback worden gegeven en/of het delen van informatie en leuke weetjes.

Facebook heeft 1315 en Instagram 432 volgers; dat is een flink bereik.

Persberichten worden uitgestuurd naar diverse media, waaronder de Glimlach, Hallo Losser, Tubantia en verder. Via deze weg kan aandacht worden gekregen voor onze (komende) activiteiten, maar kunnen we als IVN-afdeling ook onze standpunten en/of zienswijzen kenbaar maken en toelichten.

In 2023 zijn er 21 persberichten in de weekbladen geplaatst. Verder zijn er 79 berichten op Facebook en 44 berichten op Instagram geplaatst.

Toekomstbeeld

Ruud Spiering verzorgt voor ons de website, maar heeft aangegeven hier alleen in te staan. We zullen hierin versterking moeten vinden; iemand die zich de taken van Ruud eigen wil maken en dit ook (deels) van hem over kan nemen.

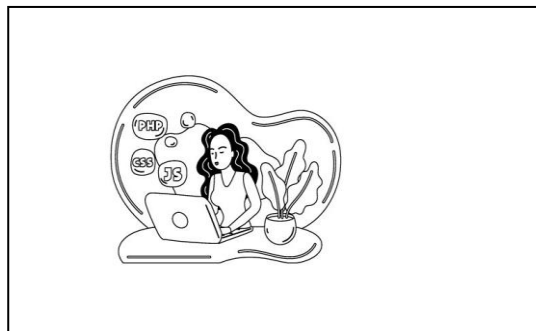
Diane Traanman verzorgt de persberichten en de sociale media. Om e.e.a. goed te laten verlopen hebben Ruud en Diane

1. een duidelijk stappenplan voor de PR&C werkgroep opgesteld
2. een richtlijn opgesteld voor het aanleveren van persberichten en nieuws voor de website en sociale media.

Deze zijn ondertussen via het secretariaat gedeeld met alle werkgroep coördinatoren.

We gaan ook een vacature opstellen voor een 'website manager (junior)' welke Ruud kan bij te staan en op termijn het beheer van de website over kan nemen.

In eerste instantie werven we onder de eigen leden, daarna eventueel ook extern.

Scharrelkids – Ingrid Christenhusz

Doel

Kinderen en hun verzorgers te laten zien en ervaren hoe leuk de natuur is en om samen meer buiten te zijn. Doelgroep zij kinderen tussen 5 – 12 jaar, samen met (groot-)ouders, verzorgers.

Activiteiten

Viermaal per jaar wordt deze activiteit aangeboden in het Arboretum Poortbulten; Lente, Zomer, Herfst en Winter; steeds van 11:00 tot 14:00 uur.

Er komen een aantal terugkerende onderdelen aan bod; een speurtocht, een educatief gedeelte, een knutsel en altijd ook iets met een vuurtje en wat eten.

Toekomstbeeld.

Er hebben zich vanuit de NGO-cursisten een aantal nieuwe mensen gemeld. Zij gaan deze groep versterken. We hebben, mede daardoor, een enthousiaste groep die de komende 3 – 5 jaar lekker door kan.

Het concept werkt goed, mogelijk kunnen we ook de locaties waarop we deze activiteit verzorgen nog wat uitbreiden.

Schoolgidsen – Harry Roeloffzen

Doel

Kinderen de natuur laten beleven; het beste klaslokaal is buiten [Natura Docet]

Activiteiten (en bereik)

Creamiddag op 'de Leemstee'; 3*	75
Boomfeestdag 2023	20
Plantenbakken en border 'Breedwijs'.	25
Kikkers in de klas	30
Waterdierjes Arboretum Poortbulten	125
Beestjes Heemtuin de Hölte	175
Slootjes-dag IVN-landelijk Arboretum Poortbulten	100
Herfstproject Duivelshof Losser	125
Herfstproject Hoge Venterink Oldenzaal	350

Toekomstbeeld

Huidige projecten, waar mogelijk, nog verbeteren

Bij voldoende schoolgidsen ook nog nieuwe projecten op zetten; waarschijnlijk komen vier nieuwe vrijwilligers vanuit de lopende natuurgidsenopleiding deze groep versterken!

Het zou goed zijn als binnen het werkgebied Oldenzaal-Losser een centraal punt gerealiseerd kan worden, waar alle activiteiten m.b.t. 'natuur voor scholen' bij elkaar komen.

Plannen/synchroniseren, samenwerken, elkaar aanvullen en versterken.

Welzijnsommetjes – Gerrit Ruiter

Doel:

Om de inwoners, dicht bij huis, de mogelijkheden te geven om de voordelen van: Buiten Bewegen met Aandacht voor de Natuur te laten ervaren (beleven) en er ook zelf het welzijn en de gezondheid te bevorderen, als een (eerste) stap naar een gezonde(re) leefstijl.

Activiteit

Deze activiteit valt binnen de IVN-thema's 'Beleef de Natuur' en 'Natuur en Gezondheid'.

De welzijnsommetjes zijn onderdeel van 'Welzijn op Groen Recept'. Het Groen Recept bestaat (in Oldenzaal) uit 5 welzijnsommetjes. Elk ommetje kent een bepaald thema; deze thema's bestaan uit oefeningen om welzijn en gezondheid te verbeteren.

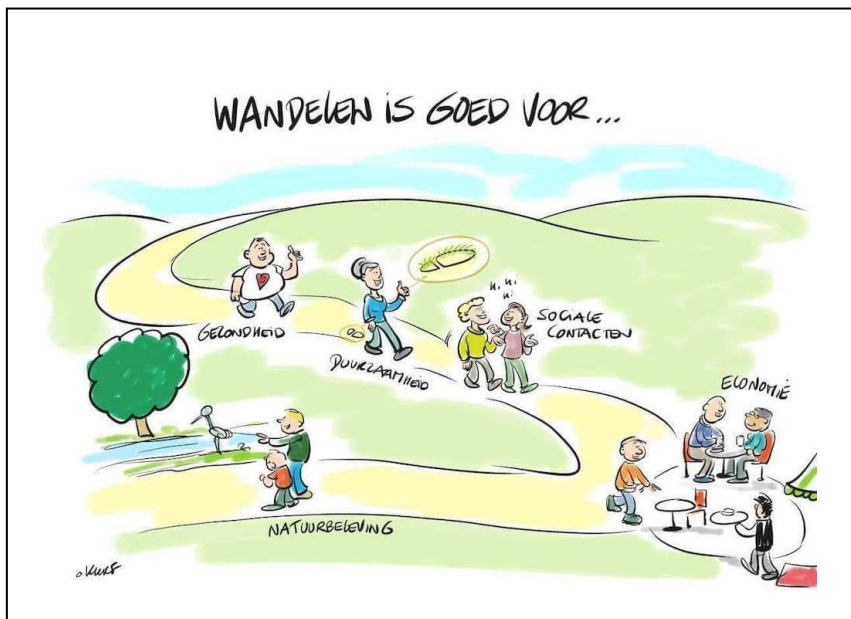
Afwisselend rustig (aeroob) en wat intensiever (cardio) wandelen

Spierversterkende- en balans oefeningen.

Aandachts-oefeningen: lichaam en beweging, ademhaling, zintuigelijk (horen, zien, ruiken, .)

Hieronder de 5 gerealiseerde welzijnsommetjes en thema's

Graven Es	Langs de bron van de Lemselerbeek; retentiegebied Aeroob wandelen, met aandachts-oefeningen
De Essen	Goed begaanbare route, met verlichting Afwisseling aeroob en cardio-wandelen; conditie verbeterde
De Thij	Vanaf paal 12 door het Hulsbeek Aandachts-wandeling met oefeningen voor de zintuigen
Zuid Berghuizen	Vanaf de Stakenboer door het park en Hoge Venterink Aeroob wandelen, met aandachts-oefeningen
Centrum	Vanaf Plechelmus-plein een rondje over de wallen Aeroob wandelen, gecombineerd met spierversterkende en balansoefeningen

De ommetjes zijn door Routenetwerken Twente opgenomen en bewegwijzerd met gekleurde pijlen, tevens voorzien van een logo (groen hart met twee voetjes).

De routes zijn uiteraard ook opgenomen in de IVN Natuur app en ook daar voorzien van de oefeningen.

Toekomstbeeld: de welzijnsommetjes vallen binnen het landelijke IVN-thema 'Natuur en Gezondheid'.

- Leefstijl wordt steeds meer als een belangrijke oplossing gezien om o.a. het zorginfarct te verminderen.
- Kant en klaar toepasbaar voor de (eerste lijn) gezondheidszorg en welzijnsorganisaties
- Welzijnsommetjes als hulpmiddel voor wandelbegeleiders van bijvoorbeeld
 - Gezond Natuur Wandelen
 - Nationale Diabetes Challenge'

